

[Kjær Rasmussen.]

metoder, som er direkte sundhedsnedbrydende, eller hvor man ser anvendt nye stoffer med samme virkning, stoffer, som man fra ledelsens side ikke gør sig den ulejlighed at undersøge grundigt før anvendelsen.

I fremsættelsen har vi henvist til arbejderbeskyttelseslovgivningen, men vi må da indrømme, at det er gjort uden større begejstring, for forholdet er desværre det, at arbejdstilsynet tilsyneladende interesserer sig mere for arbejdsgivernes indtjening end for arbejdernes sikkerhed; det kan skyldes for lidt personale. I dagbladet Land og Folk for den 10. december 1970 kan man læse følgende udtalelse fra en B & W-arbejder:

„Problemet er støv, så det klodser, støv, så man tror, det er løgn. Mit og mine kollegers arbejde består i at følge det arbejde, brænderne udfører, og hele tiden justere brænderne. Når vi skal det — og det sker for hver meter, der skæres — så står vi med hovedet nede i det jernstøv og den røg, der hvirvles op. For nogen tid siden prøvede vi med nogle nye spidser på brænderne, men det blev endnu værre, så selv sikkerhedsafdelingen greb ind og standsede arbejdet.“

Så spørger bladet: hvad foretager firmaet sig?

„Ja, virksomhedens ledelse kender problemet. Der har været folk ude fra byen for at se på forholdene, men der er intet sket, og det skyldes udelukkende, at det koster penge. Lige da værftsledelsen havde det svært (under B & W-krisen), var vi loyale og pressede ikke på for at få et ordentligt ventilationssystem, men der er grænser for, hvor længe man skal sætte helbredet til. Værkstedsledelsen er forstående, men de render panden mod muren i den øverste ledelse, lige så snart det koster penge.“

Alle vi, som er i denne sal, kan næppe være i tvivl om, at her drejer det sig om sundhedsfarligt arbejde.

I samme blad fra den 8. december 1970, og her drejer det sig om Helsingør Skibsværft, udtaler en arbejder:

„Alle svejseklubber kan fremlægge en uhyggelig statistik over medlemmer, der

dør for tidligt. Den klub, jeg er tillidsmand for på Helsingør Skibsværft, har bestået i 34 år. Der er 150 medlemmer i den. I denne periode er 2 kolleger gået på grund af alder, resten er gået enten på grund af invaliditet eller sygdom eller er døde. Vi mener, der er grund til at se nærmere på vort fag, og hvad det udsætter os for. Et krav, vi også vil have igennem, er varedeklarationer på den maling, der smøres på. Vi har haft et tilfælde, hvor en kollega blev kørt på hospitalet med forgiftning. Lægerne måtte indlede et større detektivarbejde for at finde frem til, hvad kollegaen var blevet forgiftet af, men før man kom så vidt, måtte man henvende sig til firmaet i USA, der fremstillede malingen, for at få at vide, hvad den indeholdt. Firmaets filial i i Holland nægtede at opgive noget som helst med henvisning til, at der var tale om en fabrikshemmelighed.“

Nu ved jeg godt, at man normalt skal være varsom med alt for lange og alt for omfattende citater, men lige præcis i dette tilfælde har jeg fundet det rigtigst at lade de berørte arbejdere tale selv.

Men det er jo ikke kun i industrien, der udføres sundhedsfarligt arbejde. I Esbjerg f. eks. har bybuschaufførerne lavet en opgørelse over de menneskelige følger af deres sundhedsfarlige arbejde. Gennem defrosteranlæggene får de ved lyskurvene en masse udstødningssgas fra de foranholdende vogne lige op i ansigtet, hvilket formenes at svare til rygning af 5 pakker cigaretter om dagen, og dertil kommer den stigende trafikthæthed, som bevirker stress, for køreplanen skal jo holdes. Statistikken fra Esbjerg, som løber over 8 år, siger en hel del om sundhedsfaren ved at køre bus i en provinsby af tålelig størrelse. I 8 års perioden er 5 chauffører døde af mavesår, blodstyrning eller hjerneblødning. 6 chauffører er fratrådt på grund af forskellige lidelser i nervesystemet, hovedsagelig balancenerven. Der kunne nævnes mange, mange andre grupper, hvor man har tilsvarende Kiruna-problemer.

I VS ved vi naturligvis meget godt, at den af os foreslåede ferieførlængelse for sundhedsmæssigt udsatte grupper ikke løser det grundlæggende samfundsproblem, nemlig at profittilegnelsen overordnes alt andet.